

Informatienota voor de raad

Datum 3 juni 2020

Onderwerp	Samenwerkingsovereenkomst innovatiepartnerschap innovatieve energieuitvraag
Versienummer	V1 .

Portefeuillehouder Wethouder R.E. de Heer en wethouder H.M.M Schuttenbeld

Informant J. Oosthof
Afdeling Civiel en Groen
Telefoon 038 498 2457
Email J.Oosthof@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Voorliggende informatienotitie over het tekenen van de samenwerkingsovereenkomst innovatiepartnerschap, ten behoeve van een innovatieve energieuitvraag, met Provincie Overijssel en andere partners.

Datum

3 juni 2020

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

De energietransitie is een complexe transitie die overheden en markt voortdurend voor nieuwe vragen en uitdagingen stelt. In de toekomst zullen onze huizen en gebouwen niet meer verwarmd kunnen worden door aardgas en naar alternatieven wordt onderzoek gedaan. Belangrijk daarbij is het zoeken naar nieuwe vormen om energie en warmte te winnen en op te slaan. In het klimaatakkoord wordt innovatie gezien als een belangrijke sleutel voor het realiseren van de doelstelling in 2050, te weten een klimaatneutraal Nederland. Voor Zwolle geldt dat innovatieve concepten moet werken voor en passen bij de stad. Het principe van meervoudig ruimtegebruik vormt daarbij een uitgangspunt.

Dit betekent dat overheden voorwaarden moeten scheppen waarin innovatie plaats kan vinden. De Provincie Overijssel heeft een programma Launching Customership dat onder andere tot doel heeft om innovaties te stimuleren. Een van de pijlers in dit programma is het opstarten van op innovatiegerichte inkooptrajecten. De provincie heeft hierbij partners nodig en heeft de gemeente Zwolle benaderd om mee te doen. Het college heeft besloten partner in dit traject te worden. Ook de Gemeente Hardenberg, woningcorporaties DeltaWonen en Welbions hebben aangegeven met de Provincie Overijssel te willen samenwerken

Om deze samenwerking kracht bij te zetten is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld. In deze samenwerkingsovereenkomst is de mogelijkheid opgenomen om als partner vraagstukken in te brengen. Naast de ingebrachte opgaven van de afzonderlijke deelnemers wordt aan marktpartijen de mogelijkheid geboden, via een zogenaamd op energie gerichte "wildcard", innovatieve concepten in te dienen. De samenwerkingspartners bekijken dan of zij een potentiële vraag (afname) voor deze innovatie hebben en zij dus als informant/toetsers voor de betreffende ondernemer kunnen fungeren. Dit vraagt om een inspanning van de partners om kennis en kunde ter beschikking stellen om een kansrijk concept te toetsen en de ontwikkelaar/ondernemer van informatie te voorzien. De samenwerking vraagt niet om een afnamegarantie (inkoopverplichting) door de partner.

Kernboodschap

Innovaties in de fysieke ruimte zijn moeilijk van de grond te krijgen. Dat heeft vooral te maken met de hoge kosten voor het ontwikkelen van concepten, de onzekerheid of iets wel gaat werken en het terugverdienmodel van de ontwikkelkosten. De markt kan daarom niet zonder de overheid en de overheid niet zonder de markt. Dit vereist een hoge mate van samenwerking tussen partijen die vooral gewend zijn in opdrachtgever/opdrachtnemer relatie met elkaar te werken. De kracht zit in het benutten van elkaars kennis en kunde, waarbij overheid en markt zich moeten heroriënteren hoe ze zich tot elkaar kunnen verhouden. Innovaties kun je niet bestellen maar je kunt wel een situatie creëren waarin je de kans op een innovatieve ontwikkeling vergroot. Dit inkooptraject stimuleert de zoektocht naar slimme concepten, innovaties en innovatieve toepassingen. De partners brengen één of meerdere (gemeenschappelijke) vraagstukken in en stellen hiervoor eventuele proeflocaties beschikbaar. Zwolle brengt de samenwerking ook een mogelijke innovatie in.

Het tekenen van de samenwerkingsovereenkomst markeert het doel, innovaties in Overijssel te stimuleren en te ondersteunen, en vormt voor marktpartijen een solide basis om innovatieve concepten in samenspel met de overheden (door) te ontwikkelen. Het ontwikkelrisico ligt daarmee niet eenzijdig bij de ondernemer. Gemeente Zwolle geeft hiermee actief invulling aan het inkoopbeleid, dat inkopen beschrijft als instrument om zoveel mogelijk maatschappelijke waarde te bereiken.

Datum

3 juni 2020

Financiën

Dit op innovatie gerichte inkooptraject vraagt om inzet van uren en middelen, voor begeleiding en toetsing door de opdrachtgever en het financieren van onderzoek en proeftuinen. De kosten voor de gemeentelijke inzet worden gedekt uit de middelen van het “Op Koers” programma. Vanuit dit programma is € 20.000,- beschikbaar gesteld voor de kosten van de ambtelijke organisatie.

De kosten voor de ontwikkeling van de businesscases, praktijktesten, proefopstellingen, onderzoeken en keuringen worden gedekt door de Provincie Overijssel en de ondernemer zelf. De Provincie Overijssel heeft vanuit het programma Launching Customership en het programma Nieuwe Energie Overijssel € 1.500.000,- beschikbaar gesteld. Hiervan is maximaal € 500.000,- voor de verkenning, ontwikkeling van de businesscases en de eerste versies van de oplossingen. Maximaal € 1.000.000,- is beschikbaar voor de productontwikkeling en de praktijktesten van de kansrijke concepten.. Deze € 1.000.000,- zal verstrekt worden onder de voorwaarde dat het, bij commercieel succes van de ondernemers, terugbetaald wordt aan de provincie.

Vervolg

Vanuit Zwolle willen wij het concept van “Energiek en Cool sporten” inbrengen. Wij zien kansen een kunstgrasveld als een soort zonneboiler te laten werken waarmee warm water kan worden geproduceerd voor een toekomstig warmtenet. Sportcomplexen liggen doorgaans in woonwijken, waardoor productie en afname van warmte dicht bij elkaar liggen. Daarbij komt dat er verdienpotentie in het produceren van warmte zit. Bijkomend voordeel is dat doordat je de warmte uit het kunstgrasveld onttrekt deze koeler wordt. Voor de sporter die op een warme zomerdag aan het voetballen of korfballen is, ontstaat een prettigere sportomgeving. De vervangingsstrategie van de kunstgrasvelden kent een gespreide fasering en is gebaseerd op gemiddeld twee veldrenovaties per jaar. Voor de komende jaren staat de vervanging van minimaal 6 kunstgras voetbalvelden, verspreid over de stad.

Op voorhand is het eindresultaat van dit traject niet te voorspellen en is het proces in detail niet te beschrijven. Om met deze onzekerheden om te gaan vindt het hele proces plaats in meerdere stappen. De eerste stap is om deze op ‘innovatie gerichte uitvraag’ voor de zomer officieel te publiceren en vervolgens worden de inschrijvingen beoordeeld. Vooruitlopend op en na deze aankondigingen worden ondernemers actief benaderd en wordt flyermateriaal door de Provincie verspreid.

Voor de ondernemer is het van belang dat gedurende het ontwikkelproces de inhoudelijke communicatie extern, over de concepten, tot een minimum beperkt blijft. Zodra er sprake is van zichtbare proefopstellingen is communicatie hierover vanzelfsprekend.

Mocht er aan het eind van het doorlopen ontwikkelproces sprake zijn van een succesvolle product, dat voldoet aan vooraf gestelde criteria, dan wordt van de samenwerkingspartner een inspanning gevraagd om tot opschaling van een succesvol concept te komen.

Openbaarheid

Openbaar

Datum

3 juni 2020

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke